

[Udenrigsministeren.]

erklærede sig rede til at føre forhandlingerne på grundlag af tilslutning til Romtraktaten i stedet for på basis af associering. Jeg understregede, at en sådan britisk beslutning endnu ikke var taget — det var den heller ikke, og den er ikke taget endnu. Jeg tilføjede videre, at det var mit skøn, at såfremt Storbritannien træffer en sådan beslutning, da betyder det ikke, at der går et tæppe ned for yderligere forhandlinger, tværtimod vil det betyde, at der bliver lukket op for meget omfattende og meget langvarige forhandlinger. Jeg kan her indskyde, at det for mig er en selvfølge, at Danmark vil komme til at deltage i disse forhandlinger, og at Danmark selv skal varetage egne interesser.

Denne tredje mulighed har siden i voksende grad fået sandsynligheden for sig. Hertil har bidraget begivenheder, der er indtruffet i mellemtiden, først og fremmest den samtale, den britiske førsteminister, Macmillan, har haft med præsident Kennedy. Vi har efter de beretninger, vi har modtaget om denne meget vigtige samtale, indtryk af, at den amerikanske præsident har indtaget en stærkt positiv holdning over for spørgsmålet om en britisk tilslutning til Det europæiske økonomiske Fællesskab. Jeg tror ikke, der er tale om, at USA har øvet tryk, hverken mod England eller andre lande, for at de skal melde sig ind i fællesmarkedet. Men medens man tidligere fra amerikansk side indtog en kritisk holdning over for en bred europæisk samling af hensyn til den handelspolitiske forskelsbehandling, det ville medføre i forhold til USAs eksport til Europa, synes det nu, som om man fra amerikansk side vil tilstyrke tendensen til en bred vesteuropæisk samling, også markedspolitisk, uanset de økonomiske ulemper, dette måtte kunne føre med sig for USAs vedkommende.

Jeg tror i øvrigt, at man fra amerikansk side har indset noget, vi i hvert fald fra dansk side ofte har fremholdt, at i forhold til tredjelændene, i forhold til landene uden for Europa, kan en bred europæisk samling måske virke mere acceptabel ved, at den formentlig på længere sigt vil få en mere liberal karakter, en mere udadvendt og frihandelsvenlig karakter, end de seks, stående alene, ville få. Bl. a. under hensyn

til denne amerikanske holdning synes spørgsmålet om en britisk tilslutning til fællesmarkedet på grundlag af Romtraktaten at indtage en fremtrædende plads i de britiske overvejelser. England synes dog at ville gøre visse forudsætninger gældende; England synes således at forudsætte, at man finder en tilfredsstillende løsning på Commonwealthproblemerne, på det britiske landbrugs stilling og endelig på spørgsmålet om hensynet til EFTA, til Storbritanniens partnere inden for frihandelsområdet. Disse hensyn må naturligvis tages; vi må tilstyrke, at de tages. Jeg vil dog gerne her tilføje, at jeg håber ikke, at det nødvendige hensyn til disse forhold vil påvirke den britiske stilling i en sådan retning, at det forhandlingstilbud, den engelske regering til sin tid, hvis overvejelserne ender positivt, vil give de seks, får et urealistisk indhold. Jeg håber, at det britiske standpunkt må blive af en sådan karakter, at det af de seks kan godtages som grundlag for egentlige realitetsforhandlinger, der jo ikke er påbegyndt endnu.

Jeg synes endvidere, det bør fremhæves, at det må være en dansk interesse og selvfølgelig også en europæisk interesse, at et engelsk tilbud kommer hurtigt. For at bidrage til at klarlægge spørgsmålet om Danmarks placering har jeg efter beslutning i regeringen den 18. i forrige måned sendt den britiske udenrigsminister, lord Home, et brev, hvori jeg bl. a. udtalte, at skulle den britiske regering nå til den konklusion, at den eneste måde, hvorpå man kunne komme ud af det øjeblikkelige dødvande, var at søge en løsning af problemerne i forhold til de seks på grundlag af britisk tilslutning til Romtraktaten, ville den danske regering sætte stor pris på at modtage forhåndsunderretning. Jeg tilføjede i dette brev, at i betragtning af Danmarks nære bånd såvel til Storbritannien som til det kontinentale Europa var det forståeligt, at en sådan britisk beslutning ville rejse spørgsmålet om, at Danmark tog den tilsvarende beslutning på samme tid. Om denne henvendelse til den britiske udenrigsminister har jeg, som jeg allerede har nævnt det, orienteret mine skandinaviske kolleger, ligesom jeg har haft lejlighed til at meddele standpunktet og drøftet det med repræsentanter for den franske og for den italienske